

บ้านไร่สายสวาท

บทที่ 4

“อ้อด... มานี้! มาหาแม่เตี้ยนี่นะ!”

เสียงแหลมกรี้ยวกราดบอกความขัดเคืองใจ ขณะที่ร่างอวบท่วมในชุดเสื้อสีแดงและกางเกงขาสั้นเดินกระแทกกระทั้นตามร่างเล็ก ๆ ของเด็กชายวัยสองขวบที่วิ่งตัวมเตี้ยมไปในลานกว้าง

“พร...ซงโค... ไปอยู่ที่ไหนกันหมด ทำไมไม่มาดูคุณอ้อด”

เด็กชายยังคงวิ่งตัวมเตี้ยมไปอย่างเบิกบานใจ แล้วในทันทีนั้นก็สะดุดล้มลง

“อ๊ย ตายแล้ว”

ผู้เป็นแม่อุทานพร้อมกับที่ลูกชายส่งเสียงร้องให้จ้าอย่างเจ็บและเสียขวัญ ขณะนั่นเอง ร่างสูงที่บิดำก้าวออกมาจากพุ่มพฤษ์ ก้มลงโอบอุ้มพ่อหนูขึ้น อัญชลีมองอย่างขุ่นเคือง คนงานสกปรก บังอาจอย่างไรมาอุ้มลูกเธอ

“นี่ ปล่อยคุณอ้อดลงนะ” เธอออกคำสั่งอย่างฉุนเฉียว

อีกฝ่ายหนึ่งซึ่งก่อนจะหันมา สีนหน้าอ่อนโยนเมื่อครู่เปลี่ยนเป็นเฉียบเฉย

ฝ่ายหญิงซึ่งกำลังอยู่ในอารมณ์หงุดหงิดโกรธกรี้ยว ครั้นเห็นใบหน้านั้นซดกลับถึงกับชะงัก หยุดน้ำเสียงที่กำลังจะพรูออกมา

ร่างสูงก้มลงวางเด็กลง เด็กชายวิ่งเตาะแตะเข้าหาแม่ผู้ซึ่งอุ้มขึ้นไว้ เธอยังมอง “คนงาน” ไม่วางตา ใบหน้าเมื่อยามไร้อิเหนวเคราะห์ ดูเปลี่ยนไปเป็นคนละคน ความรู้สึกนึกคิดที่เคยต่อต้านกลับเปลี่ยนแปลงไปในทันที

“นี่... เราเป็นคนงานที่เพิ่งมาอยู่ใช่ไหม” น้ำเสียงถามเป็นงานเป็นการแต่ใจกลับเต้นไม่เป็นจังหวะ

อีกฝ่ายหนึ่งตอบสั้น ๆ “ใช่”

“ชื่ออะไรนะ”

“ชื่ออ้อด”

“อ้อ...ใช่” เธอเพ็งนึกได้ เขย่าลูกชายให้หยุดร้องให้ ถามต่อ “อยู่ที่นี้สบายไหม”

เขานิ่ง

“คงไม่สบายนักสินะ ได้ยินว่าเธอถูกคนอื่น ๆ แกล้งบ่อย ๆ ใช่ไหม เอาเถอะ ฉันจะจัดการให้”

ไม่มีปฏิกิริยาโต้ตอบนอกจากดวงตาที่วาววาม เธอวางสีหน้าไม่ถูกจึงพาลูกเดินจากไป แต่หัวใจยังอยู่กับร่างสูงใหญ่ที่ยืนอยู่ ทั้งยังป่นป่วนวุ่นวายผิดไปจากเดิม...

“ที่นี้หนูก็เริ่มเขียนบทความได้แล้ว ขอบพระคุณมากนะคะ นายอำเภอ”

สายชลพนมมือไหว้ชายสูงอายุ เธอเพิ่งจบการสัมภาษณ์ที่ยาวนาน ปากกาและสมุดโน้ตวางอยู่ตรงหน้า เธอใช้มันควบคุมกับบรรดาเอกสารที่เขาจัดหามาให้ ทั้งยังคำแนะนำข้อมูลใหม่ๆ ให้เธอไปหาเพิ่มเติม

หญิงสาวได้ศึกษาข้อมูลเหล่านั้นแล้วอย่างคร่ำๆ และนำข้อสนใจมาไต่ถามเขาในครั้งนี้อย่าง มั่นเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่นซึ่งนายอำเภอรู้อยู่เรื่องเป็นอย่างดี

“ไม่เป็นไร ยินดีช่วยเหลือ”

“หนูจะประกาศเกียรติคุณของนายอำเภอไว้ในบทความด้วยค่ะ”

“อ๊ะ ไม่ต้องก็ได้จ๊ะ ไวลังพิมพ์เมื่อไหร่เอามาให้ผมอ่านบ้างก็แล้วกัน”

“แน่นอนค่ะ”

เขามองเธอเก็บสมุดปากกา และเอกสารต่างๆ อย่างเอ็นดู

“จะทำงานแต่ละชิ้นไม่ใช่ง่ายเลยนะ กว่าจจะรวบรวมข้อมูล

กว่าจะสอบถามสัมภาษณ์ผู้คน กว่าจะคิดกว่าจะเขียนออกมาได้”

“เขียนเรื่องสารคดีออกจะยาก เพราะว่าต้องเขียนตามความเป็นจริง ปั่นแต่งเอาเหมือนเขียนนิยายไม่ได้ แต่ว่านานๆ ทางโรงพิมพ์จะเจาะจงให้เขียนสักที ถึงจะยากหน่อยแต่มันก็สนุกแล้วก็ป็นอิสระดีค่ะ หนูชอบ”

“คนเขียนหนังสือนี้なあัจฉา” เขาว่า “ผมเคยอ่านนิยายของคุณ สนุกดีนี่”

“เรื่องเพื่อน ไร้สาระ คนอย่างนายอำเภอไม่น่าจะชอบเลยนะคะ” เธอพูดยิ้มๆ

“แต่มันก็ช่วยผ่อนคลายได้สินะ โดยเฉพาะเวลาที่เครียดกับงานที่แรกผมก็ไม่ได้ตั้งใจจะอ่านหรอก แม่บ้านเขาแนะนำก็เลยหยิบอ่านดู”

“หรือคะ” เสียงถามเจ้าหัวเราะ

“คุณจะอยู่ที่นี้อีกนานไหม เมื่อไหร่จะกลับกรุงเทพ”

สีหน้าแจ่มใสของอีกฝ่ายขริบลงทันที

กลับกรุงเทพฯ... กลับไปทำไมกัน.....

“ยังไม่ทราบเลยคะว่าจะอยู่ต่อไปเรื่อยๆ”

“แปลกนะ มีแต่คนเขาอยากอยู่กรุงเทพ หนูสายชลกลับเมื่ออยากอยู่บ้านนอก”

“ที่นี่เป็นบ้านของหนูนี่คะ” เธอพูดไม่เต็มเสียง

“แต่คุณเคยรักกรุงเทพ มากกว่าที่นี่ไม่ใช่หรือ”

เธอนิ่งไปครู่หนึ่ง “เดี๋ยวนี้ไม่ใช่อย่างนั้นแล้วคะ บางทีหนูอาจจะอยู่ที่นี้ตลอดไป ถ้าหากว่าจะสามารถทำให้รักการทำสวนทำไร่ได้”

“ความจริงมันก็เป็นงานที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณตาของคุณมีที่ดินตั้งมากมาย เพียงแต่ว่าผู้หญิงที่สาวและสวย ได้รับการศึกษาสูงๆ อย่างคุณ อาจจะพอใจให้ชอบงานแบบนี้ได้ยากสักหน่อย” เขาพูดยิ้มๆ

สายชลนิ่งฟัง ปรกกายตาหม่นหมองครุ่นคิด ครู่หนึ่งจึงขยับตัว

“รบกวนนายอำเภอมานานแล้ว หนูควรจะกลับได้แล้ว”

“ไม่เป็นไรหรอกจะ ไม่รบกวนเลย ตอนนี้ผมว่างอยู่ แต่บทจะมีงานมันก็มาติดๆ บางทีก็แทบจะไม่ได้กินไม่ได้นอนทีเดียวละ”

“เหนื่อยนะคะ”

“มันเป็นหน้าที่นี่จ๊ะ”

เธอกล่าวลาพลางกระพุ่มมือทำความเคารพ เขารับไหว้

“แล้ววะมาใหม่ นะ ผাগกราบคุณตาด้วย ไม่ได้ไปเยี่ยมมานานแล้ว”

พอพ้นออกมาจากห้องนั้นสายชลก็แทบจะชนกับปลัดเทวัญ

เขาเป็นชายร่างสูง ปราดเปรี้ยวสะอาดสะอ่อง ผิวออกขาวแม้ว่ามันจะโดนแดดลมจนคล้ำไปบ้าง ไบหน้าคมคายสะอาดสะอ้าน เพียงแต่สายชลรู้สึกว่าเขาออกจะคล่องแคล่วแพรวพราว ทั้งยังเอาอกเอาใจเธอมากจนเกินไป เธอพบเขาเพียงไม่กี่ครั้ง เขากลับสนิทสนมราวกับรู้จักกันมาแล้วเนิ่นนาน

เขายิ้ม ทักทายเธออย่างคุ้นเคย

“สวัสดิ์ครับ คุณสายชล มาหานายอำเภอหรือ”

“ค่ะ”

“พบกันแล้วหรือยัง”

“เรียบร้อยแล้วค่ะ”

“มีอะไรจะให้ผมช่วยบ้างไหมครับ บอกได้ทันทีเลยนะครับ กระผมเต็มใจรับใช้ทุกอย่าง”

เขาทำท่าทางหยอกเย้า สายตาโลมเลียม หญิงสาวเพียงแต่อมยิ้ม ระมัดระวังท่าทีอย่างไม่ยอมคล้อยตามเป็นกันเองด้วย

“ขอบคุณค่ะ ตอนนี้คิดว่ายังไม่มียอะไร... ลาก่อนนะคะ”

แล้วเธอก็เดินจากไป

ปลัดเทวัญมองตาม สีหน้าและรอยยิ้มสนิทสนมจางหายไป ปรกกายตาของเขากลับวาวววม คิดอย่างหมายมาด... หยิ่งมากนักหรือแม่คนสวย สักวันหนึ่งเถอะ เธอจะเห็นความสำคัญของปลัดเทวัญ...

ปีกอัปเดตันเก่าเลี้ยวจากถนนลาดยางซึ่งเป็นถนนใหญ่ เข้าสู่ ถนนลูกรังสู่บริเวณไร่ “สายสวาท” เนื้อที่สามพันไร่ครอบคลุมอาณา บริเวณกว้างขวาง ทั้งที่ราบแนวนั้นและบางส่วนของภูเขา ตลอดจน ทางน้ำทั้งที่มีอยู่แต่ดั้งเดิมตามธรรมชาติและที่ขุดเจาะขึ้นใหม่ ภายใน เนื้อที่กว้างขวางนี้ นอกจากบางส่วนที่ยังถูกทิ้งให้รกร้างว่างเปล่าแล้ว ส่วนใหญ่ปลูกพืชไร่ธัญญาหาร ทำสวนผลไม้ และเลี้ยงปศุสัตว์ย่อยๆ

ในทางที่ผ่าน สายชลเห็นคนงานกระจายกันอยู่ บ้างกำลัง ทำงานอยู่กลางแจ้งแดดแผดจ้า บ้างก็หลบพักอยู่ภายใต้ร่มเงาไม้ เธอมักจะสงสารและห่วงใยคนงานเหล่านี้ มีความรู้สึกที่พวกเขาเป็น ญาติพี่น้อง ทั้งๆ ที่เธอไม่ได้ค้ำจุนงานในไร่ เธอใช้ชีวิตในระยะเวลา ยาวนานอยู่ที่กรุงเทพฯ เมื่อกลับมา เธออดที่จะแสดงความมีน้ำใจไม่ได้

แต่ความตั้งใจดีของเธอ บางครั้งกลับกลายเป็นผลร้าย

ก็นายมุ่นนั้นแหละ เขาเป็นคณงานสำคัญคนหนึ่งซึ่งได้รับน้ำใจ จากเธอ แต่ว่านายมุ่นแปลเจตนาของเธอไปในทางที่ผิด และยังคง ตอบสนองอย่างเกินเลยไม่เหมาะสม แล้วเรื่องเล็กก็กลายเป็นเรื่องใหญ่ เมื่อมีคนนำไปบอกเชษฐีย์ และเขาโกรธจัดถึงขนาดลงมือทำร้ายกัน

เชษฐีย์ไล่นายมุ่นกับพวกบางคนออกไป ทั้งๆ ที่เคยรักไว้ใจใช้สอย ราวกับอีกฝ่ายเป็นทั้งหูดตาและแขนขา เรื่องนี้ถูกพูดถึงกันอยู่นาน ทั้ง ในหมู่คนงานและภายในบ้าน ทุกคนเห็นว่าเชษฐีย์ทำเกินไป รวมทั้ง สายชลด้วย เธอขอร้องเขาแล้วแต่ก็ไม่เป็นผล นับแต่นั้นมาเธอมักจะ แสดงความไม่พอใจหากว่าเธอเข้าไปก้าวร้าวงานในไร่และพูดจากับพวก คนงาน

เพื่อความสบายใจของ “พี่ชาย” สายชลจึงปลีกตัวห่างออกมา

ใครคนหนึ่งเดินอยู่ที่ริมถนนไกลออกไปข้างหน้า เธอเห็นร่างสูง ที่สวมเสื้อผ้าเก่าๆ หมวกปีกกว้างเก่าคร่ำครอบอยู่บนศีรษะ เครื่องมือ ใหญ่และหนักทั้งถูกพาดอยู่บนบ่าข้างหนึ่งและถือไว้ในมืออีกข้างหนึ่ง ทำทางเดินเรื่อย ๆ ดูราวกับว่ามันไม่ได้ทำให้เขารู้สึกเดือดร้อนเลย

หญิงสาวกดแตรรถเบาๆ ก่อนจะจอดรถเอียงไปข้างหน้า ครั้น ชะโงกหน้ากลับมาหมายจะเรียก เธอก็ต้องแปลกใจ

“อ้าว เธอเองหรือนี่”

ฝ่ายนั้นนิ่งมอง สีหน้าเฉยทว่าดวงตาเป็นประกายวาววับ

เขาเดินเข้ามาหาเธอ ในระยะใกล้ สายชลเห็นใบหน้าคมเข้ม ภายใต้งาหมวกใหญ่ชัดเจน ไม่มีไรหนวดเครารุงรัง นอกจากรอย สีเขียวจางๆ เธอเห็นรูปคางที่แข็งแรง จมูกโด่งตรงและริมฝีปากได้รูป ดวงตาภายใต้คิ้วยาว เข้มคมกริบเป็นประกายกล้า แต่ว่าในเวลานั้น มันทอแสงอ่อนโยน

สายชลยิ้มพอใจ เขาเปลี่ยนจากเดิมเป็นคนละคน

เปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น

“จะไปไหนหรือ”

เขาพยักหน้าไปทางหนึ่ง “เขตห้า”

เพราะไร่นี้นั้นบริเวณกว้างขวาง เชษฐีย์จึงแบ่งที่ดินออกเป็นเขต ย่อยๆ คนงานส่วนใหญ่จะรู้ว่าเขตอะไรอยู่ตรงไหน มีการทำอะไรอยู่ในเขตนั้นๆ

“โอ้โฮ... แล้วใจคอเธอจะแบกของพวกนี้เดินไปเที่ยวหรือ รถ ไปไหนหมด”

“ไม่อยู่” ตอบสั้นๆ ตามเคย

เธอพยักหน้า บอกว่า “ขึ้นมาซี จะไปส่ง”

เขาจึงวางข้าวของลงบนกระเบหลังรถ กำลังจะกระโดดตามขึ้น หนึ่ง เธอก็ส่งเสียงเรียก

“มานั่งข้างหน้าก็ได้”

ร่างสูงจึงเดินอ้อมด้านหลังมาเปิดประตูขึ้นนั่ง เขาถอดหมวก ออก ผมยังยาวแต่ดูสะอาดสะอ้าน เรียบร้อยผิดจากที่เคยเห็น

เขาหันมา ชะงักเมื่อหันมาเห็นดวงตาเป็นประกายเจือยิ้มของ เธอมองอยู่ หญิงสาวรู้ตัว เมินกลับไปเบื้องหน้า นึกชมรูปลักษณ์

ที่ข้างกายอยู่ในใจ

“เธอเปลี่ยนไปมากนี่ ดูดีขึ้น”

เธอทำเสียงแบบ “เจ้านาย” แม้ความจริงจะรู้สึกปลดปล่อยใจ
อย่างไรเหตุผล เธอพารถเคลื่อนไปข้างหน้า

เขาเงิบ

“ที่นี่เป็นยังไง พอจะอยู่ได้ไหม”

“ไม่มีที่ไหนที่ผมอยู่ไม่ได้” เสียงตอบเนิบนาบเรื่อยเปื่อยอย่างไม่
ใส่ใจ “ที่ที่ผมเคยอยู่ เรียกว่านรกก็ยังได้ ที่นี้ไม่นับว่าเป็นอย่างไร”

เธอหันมายิ้มกับคำพูดยาวๆ ที่เพิ่งจะได้ยินเป็นครั้งแรก ก็อาจจะ
จริง เขาเคยอยู่ในการศึกสงคราม ผ่านความยากลำบากมากมาย บางที่
มันก็เหมาะที่จะเปรียบกับ “นรก”

เขานิ่งไปครู่หนึ่งก่อนจะถามทักว่า

“ผมไม่ค่อยได้เห็นคุณเลย”

“พีเชษฐไม่ชอบให้ฉันยุ่งกับงานในไร่ เผอิญตอนนี้ฉันมีงานอื่น
ทำให้ต้องเข้าเมืองอยู่เรื่อย ถ้าคำนาก็ไม่กลับเพราะทางเปลี่ยวมาก
ก็นอนค้างอยู่ที่ในเมืองเลย”

“ไม่กลัวหรือ”

เธอเลิกคิ้ว “กลัวอะไร” ถามซ้ำๆ น้ำเสียงที่พูดต่อล้อเลียน

“ไม่มีที่ไหนที่ฉันอยู่ไม่ได้”

“คุณยังรู้จักโลกน้อยเกินไป” เสียงนั้นเคร่งขรึม

เธอหันมามอง เห็นใบหน้าสีเข้มมองตรงไปข้างหน้า

“จริงซี” เธอนึกได้ “เธอเคยบอกว่ากำลังตามหาใครหรือ
บางที่ฉันอาจจะช่วยได้นะ”

อีกฝ่ายสีหน้าเครียดขึ้น

สายชลหันมามอง ถามว่า “หรือว่าเปลี่ยนใจแล้ว”

“เปล่า เพียงแต่... ไม่อยากรบกวน คุณอาจเดือดร้อน”

“เดือนร้อน... ทำไมละ หรือว่าเขาคนนั้นเป็นอันตราย”

“อาจจะใช่ หรืออาจจะไม่” เสียงตอบขรึม “เขาเป็นผู้หญิง
ชื่อสม เป็นเมียของผมเอง”

“อ้อ...” เสียงเธอเงิบหัวเราะ เช่นเดียวกับประกายตา

อีกฝ่ายหนึ่งกลับมองมาอย่างเคร่งขรึม

สายชลจึงพูดว่า “ฉันไม่เข้าใจว่า การจะช่วยเธอตามหาภรรยา
จะทำให้เดือนร้อนได้อย่างไร”

ดวงตาเครียดเหมือนกับจะมีคำตอบที่บอกเธอไม่ได้

“เอาละ ยอด ไหนบอกซิว่าเขาหายไปจากเธอได้อย่างไร” เธอถาม
“เขาหนีไปใช่ไหม”

ชายหนุ่มยังคงนิ่ง สายชลชะลอรถเมื่อใกล้จะถึงที่หมายแล้วจอด
ในที่สุด คนงานกลุ่มหนึ่งหันมามอง แต่เธอยังไม่หมดคำถาม

“ว่าไง..?” เธอเลิกคิ้วจ้องมองอย่างรอคำตอบ

“จะว่าใช่ก็ได้”

“งั้นจะตามเขาทำไม เขาหนีไปแล้วไม่อยากอยู่ด้วย ทำไม
ไม่ปล่อยเขาไป เธอก็หาใหม่ซิ ผู้หญิงดีๆ ยังมีอีกมากมาย”

“ผมจะต้องพบเขา” เสียงตอบแสดงเจตนามุ่งมั่น “มันสำคัญ
มาก ถ้าผมยังไม่ตาย จะต้องหาเขาให้พบให้ได้”

สายชลไหวไหล่

“เอาละ หากี่หา แต่ว่าที่ไหนล่ะ ฉันอยากจะช่วยแต่ไม่รู้เสีย
ด้วยซ้ำว่ารูปร่างหน้าตาเขาเป็นอย่างไร”

“ผมมีรูป เก็บไว้ในหมวก... อยู่ที่บ้านพัก...”

“แล้วหวงหรือเปล่า รูปนั้น ถ้าฉันจะขอ”

“ผมจะให้”

น้ำเสียงขรึมตอบทันทีโดยไม่ต้องหยุดคิด เขามองเธอด้วย
ดวงตาเคร่งขรึม แต่ว่าส่งประกายอบอุ่นก่อนที่จะเปิดประตูก้าวลงไป

.....